

Bar Scene in Bosnia and Herzegovina

Bosnian transcript in Latin:

Aleksandar: Kako izgleda jedna prosječna kafana u Bosni i Hercegovini?

Sharan: Pa, prosječna kafana u Bosni i Hercegovini...

Aleksandar: Ustvari, izvini: prvo, šta je kafana, a onda, kako izgleda jedna prosječna kafana?

Sharan: Kafana u Bosni i Hercegovini, odnosno kafe-bar, bilo koji u Bosni i Hercegovini, izgleda sukladno, je li, idejama vlasnika; recimo, u starijim dijelovima grada Sarajeva možete pronaći kafane koje izgledaju isto kao objekti istog tipa prije nekih dvjesto-tristo godina. Dakle, neki niski namještaj, kafa se služi u posebnim zdjelicama koje se zovu fildžani; to su kao male, je li, male šoljice, ne radi se o ovakvim šoljicama, nego se radi o malim šoljicama; do totalno futurističkih kafana koje, ono, suštinski služe kako bi se ljudi iz Bosne i Hercegovine osjećali kao bilo gdje u Evropi. Dakle, bilo kakvu kafanu koju ste imali priliku vidjeti u Evropi, Aziji ili Sjedinjenim Američkim Državama, imate priliku vidjeti i u Bosni i Hercegovini. Također imate i bajker-barove, koji su urađeni u nekom lamperija stilu, dakle, drveni zidovi, neke soffre, šankovi, gdje također možete popiti kafu ili popiti pivo, ako pijete pivo; tako da definitivno ne postoji neki nacrt kafane u Bosni i Hercegovini, već postoji ideja vlasnika i tako se suštinski kafane i grade.

Aleksandar: Ko su ljudi koji najviše posjećuju kafane? Mislim, postoji li tu neka razlika po pitanju spola ili godina?

Sharan: Ne, ne, ne postoji nikakva razlika, mislim suštinski, istina je da naveče u kafanama se može vidjeti jedan određeni, mali postotak više muškaraca nego žena, što je, po mom proputovanju kroz Evropu, jednako kao i bilo kojoj drugoj, je li, evropskoj zemlji, jer muškarci, jel' ono, više konzumiraju alkohol nego žene. Statistike će možda reći drugačije, ali eto, mislim, to je ono na prvi pogled. U kafanama se najčešće okuplja omladina, dakle mlada grupa ljudi starosne dobi od 18 do 35 godina, a recimo postoji jedan običaj u gradu Sarajevu subotom i nedjeljom, kada se subotom šeta kroz grad, i recimo na ulicama i u kafićima se može vidjeti puno veći broj starijih osoba. Dakle, kafane jednostavno posjećuju ljudi koji imaju novca da plate te neke ugostiteljske usluge, tako da nema, ne postoji neka posebna, je li, starosna ili dobna, ili ne znam ni ja, religijska ili spolna struktura ljudi u kafanama, s tim što u Bosni i Hercegovini postoji zabrana točenja alkohola osobama mlađim od 18 godina, tako da se, recimo, dosta kafana pridržava toga, i prilikom ulaska u kafanu osoba koje su mlađe, iako nije kao recimo u Sjedinjenim Američkim Državama običaj da se traži lična karta ili neki lični dokument na ulazu u kafanu, moguće je da, na određenim mjestima gdje se toči alkohol, će vam

zabraniti ako ste ono baš ekstremno, fizički mlađi da uđete u nekim kasnim noćnim satima.

Bosnian transcript in Cyrillic:

Александар: Како изгледа једна просјечна кафана у Босни и Херцеговини?

Шаран: Па, просјечна кафана у Босни и Херцеговини...

Александар: Уствари, извини: прво, шта је кафана, а онда, како изгледа једна просјечна кафана?

Шаран: Кафана у Босни и Херцеговини, односно кафе-бар, било који у Босни и Херцеговини, изгледа сукладно, је ли, идејама власника; рецимо, у старијим дијеловима града Сарајева можете пронаћи кафане које изгледају исто као објекти истог типа прије неких двјесто-тристо година. Дакле, неки ниски намјештај, кафа се служи у посебним здјелицама које се зову филцани; то су као мале, је ли, мале шољице, не ради се о оваквим шољицама, него се ради о малим шољицама; до тотално футуристичких кафана које, оно, суштински служе како би се људи из Босне и Херцеговине осјећали као било гдје у Европи. Дакле, било какву кафану коју сте имали прилику видјети у Европи, Азији или Сједињеним Америчким Државама, имате прилику видјети и у Босни и Херцеговини. Такођер имате и бајкер-барове, који су урађени у неком ламперија стилу, дакле, дрвени зидови, неке софре, шанкови, гдје такођер можете попиту кафу или попиту пиво, ако пијете пиво; тако да дефинитивно не постоји неки нацрт кафане у Босни и Херцеговини, већ постоји идеја власника и тако се суштински кафане и граде.

Александар: Ко су људи који највише посјећују кафане? Мислим, постоји ли ту нека разлика по питању спола или година?

Шаран: Не, не, не постоји никаква разлика, мислим суштински, истина је да навече у кафанама се може видјети један одређени, мали постотак више мушкараца него жена, што је, по мом пропутовању кроз Европу, једнако као и било којој другој, је ли, европској земљи, јер мушкарци, јел' оно, више конзумирају алкохол него жене. Статистике ће можда рећи другачије, али ето, мислим, то је оно на први поглед. У кафанама се најчешће окупља омладина, дакле млада група људи старосне доби од 18 до 35 година, а рецимо постоји један обичај у граду Сарајеву суботом и недјељом, када се суботом шета кроз град, и рецимо на улицама и у кафићима се може видјети пуно већи број старијих особа. Дакле, кафане једноставно посјећују људи који имају новца да плате те неке угоститељске услуге, тако да нема, не постоји нека посебна, је ли, старосна или добна, или не знам ни ја, религијска или сполна структура људи у кафанама, с тим што у Босни и Херцеговини постоји забрана точења алкохола особама млађим од 18 година, тако да се, рецимо, доста кафана придржава тога, и приликом уласка у кафану особа које су млађе, иако није као рецимо у Сједињеним Америчким Државама обичај да се тражи лична карта

или неки лични документ на улазу у кафану, могуће је да, на одређеним мјестима гдје се точи алкохол, ће вам забранити ако сте оно баш екстремно, физички млађи да уђете у неким касним ноћним сатима.

English translation:

Aleksandar: What does an average bar in Bosnia and Herzegovina look like?

Sharan: Well, your average bar in Bosnia and Herzegovina...

Aleksandar: I'm sorry; first of all, can you define a bar and then describe one for us?

Sharan: A bar in Bosnia and Herzegovina, or a cafe-bar – any bar in Bosnia and Herzegovina – is designed and decorated according to the ideas of the owner. For example, you can find bars in older parts of Sarajevo which look exactly like those types of places did some two to three hundred years ago, with low furniture and coffee served in special cups called *fildžani*¹. [*Fildžan*] is a type of a very small cup, not like this one; much, much smaller. In comparison, some bars are completely futuristic; they are essentially there so that people from Bosnia and Herzegovina could feel like they are anywhere in Europe. So, in Bosnia and Herzegovina, one can find the same bars that they could see in Europe, Asia or the United States. There are also biker bars, which are usually decorated with wood – wood paneling on walls, wooden tables and chairs and a [wooden] bar; there you can also have coffee or beer, if you drink beer. So, there is no single type of bar in Bosnia and Herzegovina, only the owner's vision which serves as the basis for a bar.

Aleksandar: Who are the people who go to bars? I mean, is there a difference based on gender or age?

Sharan: No, no, there's no difference, although in essence it is true that at night you can see a certain slightly larger percentage of men than women at bars, which is, according to my travels around Europe, the same as in any other European country, since men supposedly drink alcohol more often than women. Statistics might say otherwise, but this is my estimate. Youth usually gather in bars, youth being a group of people between the ages of 18 and 35. Also, there's a custom in Sarajevo on Saturdays and Sundays where people walk through town, and you can see a larger number of older people on the streets or at cafes. Bars are in essence visited by those who have the money to pay for the service provided, so there is no particular age or religious or gender-based structure of

¹ *Fildžani* (sing. *fildžan*, Greek: φιλτζάνι, Hebrew: ג' ננפ, Turkish: *fincan*, lit. trans. "coffee cup"): A miniature cup used for drinking coffee in Bosnia and Herzegovina and the rest of the Balkan Peninsula. It is similar to an espresso cup except it does not have a handle, which enables the person who drinks from it to hold it in both hands, feeling the warmth of the coffee. Made out of porcelain, *fildžan* is sometimes placed in a decorated or jeweled metal holder, and is served on a filigree metal tray together with a brass or copper coffee pot called *džezva*. Coffee is then poured from the *džezva* into the *fildžan* and consumed in small sips. Coffee served in *fildžan* is not sweetened prior to consumption, and it is accompanied by either a piece of Turkish delight or sugar cubes.

people who frequent bars, with one exception: in Bosnia and Herzegovina, alcohol cannot be legally served to persons under the age of 18, so many bars follow this law, and although it is not customary to demand a driver's license or any other personal document at the door like in the United States, it might happen that certain places which serve alcohol might ban you from entering late at night if you look younger [than 18].

About CultureTalk: CultureTalk is produced by the Five College Center for the Study of World Languages and housed on the LangMedia Website. The project provides students of language and culture with samples of people talking about their lives in the languages they use every day. The participants in CultureTalk interviews and discussions are of many different ages and walks of life. They are free to express themselves as they wish. The ideas and opinions presented here are those of the participants. Inclusion in CultureTalk does not represent endorsement of these ideas or opinions by the Five College Center for the Study of World Languages, Five Colleges, Incorporated, or any of its member institutions: Amherst College, Hampshire College, Mount Holyoke College, Smith College and the University of Massachusetts at Amherst.

© 2012 Five College Center for the Study of World Languages and Five Colleges, Incorporated